

60.72(45КР-ФХМТ)

314(477.42)

М 36

Генштаб ВСРСОВІН

**Ружин і Баламутівка
за матеріалами
Першого Всеросійського
перепису населення
1897 року**

Геннадій МАХОРИН

Ружин і Баламутівка
за матеріалами
Першого Всеросійського
перепису населення
1897 року

Житомир
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ
2013

БІБЛІОТЕКА (МОНТАЖ ІНФОРМАЦІЇ)

ББК 62.012.1
444.49(082)
МДБ

Бібліотечний
СТАНОК

Кр. 06.14.

Handwritten signature

М 16 Маторін Геннадій
Рухом і Баламутієм на матеріалах Першого
Всесхідського перепису населення 1897 року. —
Житомир: Видавництво Олега Лисенка, 2013. — 40с.

У книзі на основі рідкісних матеріалів Першого Всесхідського перепису населення подано демографічну картину Русина та Воєводини станом на 1897 рік.

Кожна, чий рік має свої предки понад століття тому у цьому краї, також дізнається про рік народження, сімейний стан і професійні заняття своїх, далеких у часі, рідних. А швидко коло читачів на прикладі сурблівського краї вони дізнаються також уявляють соціальну структуру, способ життя мешканців містечка, типологію для кінця XIX століття.

Рецензенти:

Жанна Сергій Іванюк, доктор історичних наук,

професор Національного університету «Східноєвропейський

Будяківський Олександр Антонович, кандидат історичних наук,

доцент Житомирського державного університету імені Івана Франка

Книга надана до підписання Світлана Валентина Покрівка,

головна спеціальна лінійка «За майбутнє дитини»

Автори-упорядники щиро вдячні за надану допомогу

Фото на обкладинці з "Вісниками міста" (Відривок):

Балар у Руській, початок XX століття

105346X

Житомирська
обласна універсальна наукова
бібліотека ім. Олега Ольжича

© Маторін Г., упорядкування, 2013

© ПП Лисенко О.Г., видання, 2013

КОРОТКА ПЕРЕДІСТОРИЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОГО ВСЕРОСІЙСЬКОГО ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ

Загальні переписи населення дозволяють створити найбільш повну демографічну картину. Вперше такої облік наявних мешканців було проведено 1790 року у США, а в країнах Західної Європи – лише пізніше: в Англії, Данії, Норвегії, Франції – з 1801 р. Для отримання результатів перепису необхідні були спеціальні органи. Тому вже в 1840-х роках у багатьох країнах створюються спеціальні комітети. У подальші роки відбувається вироблення єдиної методології проведення переписів населення (на міжнародних статистичних конгресах). Починаючи з 1885 р. цю роботу проводить Міжнародний статистичний інститут¹.

На той час уже було укладено попитом, що загальний перепис необхідно проводити через кожні 10 років і у певний період, найкраще – у грудні-січні, коли відбувається рух населення.

У Російській імперії проведення загального перепису передували окремі переписи в окремих містах. Спочатку вони були проведені у Петербурзі – в 1861, 1862, 1864, 1869 роках, у Москві – 1871 р. Першим з українських міст, де відбувся окремий перепис мешканців, став 1873 р. Житомир. Затим 1874 р. – Київ, 1892 р. – Одеса.

У Житомирі датою проведення обліку наявних жителів міста було визначено 14 грудня 1873 р. Для здійснення цієї роботи залучили 86 чиновників, 63 гімназистів, 36 офіцерів і 19 військових являчих чинів, 18 виконавців середнього начальського інституту, 16 учнів і 10 інших осіб. На проведення перепису губернська влада виділила 500 рублів². (Але варто зауважити, що використали тільки 303 руб. 49 коп., а решту грошей повернули в касу губернського статистичного комітету). Згідно з програмою перепису визначали кількість садиб, житлових будівель, квартир, кімнат, стансовий і національний склад населення, статеву структуру і рівень освіченості жителів міста³.

¹ Монарх Г.В. *Статистика демографії: Курс лекцій / Підручник*. Львівсько-Волинський Університет – Житомир: Видавничо-поліграфічний центр ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – С. 24.

² *Відомості губернським властям*. – 1873. – 22 вересня.

³ *Відомості губернським властям*. – 1874. – 11 січня.

Усі особи, які брали участь у першій команді, робили це безплатно. Проте влада відзначила тих, хто відіграв ключову роль, нагородивши їх бронзовими медалями⁴.

Однорідний верепно мав велике суспільне значення, адже представники влади, міської інтелігенції, проводили його, літуючись з прикладами жорсткої бідності і неосвіченості частини населення. А це спонукало до зростання громадської ініціативи щодо відкриття дитячих притулків для дітей із родинних сімей, забезпечення їх початковою освітою, активізувало загальну добровільну діяльність⁴.

⁴ Мазурів Г.В. Перший в Україні однорідний верепно населення / Громадські Дослідження Мазурів // Життєтворчість: мистецтво, суспільство, мистецтво у мистецтві. Том 1. Київ: ЖЗ. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – С. 178-188.

ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ВСЕРОСІЙСЬКОГО ПЕРЕПІСУ НАСЕЛЕННЯ 1897 РОКУ

Однорідні переписи населення в окремих містах дали змогу відпрацювати методику і технологію проведення обліку жителів. Тепер уже з набутим досвідом було легше організувати значно масштабнішу роботу. Як відмічав Н. Борзак, «... організація перепису проходила як на центральному рівні: створення наукової програми, вироблення нормативних і технічних документів, діяльність Головної переписної комісії у взаємодії з багатьма відомствами, так і на губернському: створення місцевих переписних органів»¹.

Дослідники звернули увагу на те, що перспектива проведення перепису найбільш збентежила і настрояла людей, особливо сільських мешканців. Вони боялися запровадження нових податків, мобілізації чоловічого населення до війська. Представникам влади довелося докласти багато зусиль, аби розвіяти ці чутки, переконати, що немає підстав боятися перепису.

Офіційною датою проведення загального обліку населення було визначено 28 січня 1897 р. Ці особи, які безпосередньо проводили перепис, виконували цю роботу безоплатно. Особливу участь в організації перепису взяли православні церкви. Священний Синод закликав усіх вірян зрозуміти важливість цієї справи і надавати відомості обліковцям. Як правило, у сільській місцевості проводили перепис священник, дяк, церковний староста. У містах – чиновники, учителі, гімназисти. За активну участь державна влада нагородила багатьох осіб орденом «Струва» по першій Всеобщій переписі 1897 року.

В ході опрацювання матеріалів перепису було узагальнено статистичні дані по окладам та губерніям, і видано окремі книги. Після цього первинний матеріал відправили у губернські архівні установи. На жаль, до теперішнього часу в архівних фондах зберігається дуже мало цих первинних матеріалів перепису по окремих населених пунктах. Тому надзвичайно цінними є збережені зшитки перепису по містечку Ружани. Вони дають можливість побачити загальну демографічну картину містечка, соціальну структуру населення, ужити місце розташування сімей мешканців, уточнити родинні зв'язки жителів Ружана і Баламутіха.

¹ Борзак М.Д. *История Первой всеобщей переписи населения 1897: на примере Курской губернии. Автореф. канд. ист. наук. / Наталья Дмитриевна Борзак. – Курск, 2003. – С. 14.*

КОРОТКИЙ НАРИС ІСТОРІЇ РУЖИНА І БАЛАМУТІВКИ ВІД ЗАСНУВАННЯ ДО 1897 Р.

Ружин заснований на місці свого попередника – городка під назвою «Щербів». Він згадується у листівці (тобто ревізії) замків ліквідованого Київського князівства. Станом на 1481 р. у цьому городку жили староста і 13 замкових слуг. Великою князь Литовський, не маючи змоги організувати оборону цих окраїнних земель, перепадає цю турботу на місцевих старост і землевласників. Подібним чином діяв, ще точніше – був діяв, польський король.

У середині XVI століття Щербовим володіли дрібні шляхтичі Стржевські. Але вони не могли забезпечити захист своїх маєтностей. Окрім того, користуючись слабкістю центральної влади, сильніші сусідні-землевласники володіють все раз частіше. І шляхтичі Стржевські мусили за бачень влади Щербів та сусідні землі, на яких пізніше виникла Баламутівка, агресивному сусіду Кирику Євстафійовичу Ружинському, центральній висток якого знаходився у містечку Котельці. Цей князь з великим розмахом приroduвав нові землі шляхом «округлення кордонів» і врешті-решт у 1591 року Щербів, переймуваючи його «Ружин». 1599 року ружинська земля перейшла на правах спадщини у власність сина Кирика Ружинського – Романа Ружинського, який став відомий завдяки участі у поході на Москву 1608 року. Щоби сподобати захін вертників чисельністю близько тисячі осіб, він не тільки витратив усі наявні власні кошти, а й заліз у борги, змушений віддати Ружин у заставу пану Криштофу Ковачу. Але похід не приніс Роману Ружинському ні слави, ні багатих трофеїв, адже 1610 року він захворів і помер, знайшовши кінець свого життя під Смоленськом.

Протягом подальшого часу за Ружин і навколишні землі вилла завелась боротьба. Короткий період Ружином володів агресивний шляхтич Самійло Лад, але й він мусив уступити маєток сильнішому землевласнику – князю Томашу Замойському. У роки національно-визвольної війни під керівництвом Богдана Хмельницького тепер уже козаки контролювали цю територію. Але вже у другій половині XVII століття Ружин і багато навколишніх сіл перейшли у власність князя Юрія Любомирського, а від нього пізніше – його сину Йосифу, латин – Станіславу і Каетану Любомирським. Саме у період Любомирських

було засновано Баламутівку. 11740 року у селі збудовано Свято-Параскевську церкву.

З початку 1770-х років князі Любомирські поступово розпродували свої володіння. 1780 року Касир Любомирський передав Ружани, а також Бистряк Ружанської, Мамчанивку, Плюське і Карабіїв у спадок доньці, яка була шлюбною одружена з Яковом Протопоповським, а згодом – з генералом Валеріаном Зубовим. А коли останній помер, вона вступила заміж – за генерала Уварова. 1806 року Ружани і навколишні землі успадкувала донька Якова Протопопова Євгенія. Відомо, що у першому одруженні вона стала графинєю Калінінською, а в другому (1825 р.) – дружиною підполковника Чаліца. При Євгенії Калінінській 1817 року у Ружані збудовано костіел, який і нині є окрасою містечка, завдяки фінансовій допомозі Філі Іванівни Жебровської, на чій кошти зроблено внутрішню реставрацію храму.

1821 р. у Ружані збудовано Свято-Миколаївську кам'яну церкву. У 1830-ті роки у Ружані були розквартировані частини Якутського степового полку. 1845 року у Ружані почала діяти лікарня на 6 стаціонарних місць.

1854 року Ружани і Баламутівку купила дружина штаб-ротмістра Антона Злотницького – Стефанія-Евгенія. У подальшому містечко і прилегло до нього село належали її синам – Антошу Антоновичу Злотницькому. Станом на 1897 р. він залишався власником цих маєтностей.

У містечку проживала досить значна частина представників єврейського етносу. В «Єврейській енциклопедії», виданій ще на початку XX століття читаємо: «Ружан – містечко Київської губернії, Сокирського уезда. По переписи 1847 г. Ружанське єврейське общество состояло из 1467 душ. По переписи 1897 г. в Ружане жителей 4329, среди них 2917 евреев. Вони мешкали компактно (вирізно, дуже тісно, скучнено) у центрі містечка. З місцевими українцями мали виступати економічні відносини. Стосунки між мешканцями Ружани, Баламутівки були загалом толерантні, що зберігалось і у наступні роки та десятиліття.

З порівняння листів ми можемо дізнатися такі відомості, які подано у вигляді таблиці.

ОСВІЧЕНІ ЖИТЕЛІ РУЖИНА

Прізвище, ім'я, по-батькові	Де навчався (навчалася)
Поліщук Янн Павлович	Рівненське 2-класне училище МНО
Пам'ятушко Євген Іванович	вдома
Файшинко Явхель Лейбович	вдома
Чак Цудя Євдоким	вдома
Катан Шльон Лейбович	вдома
Нірнберг Аронь Соло	вдома
Отарковський Даниїл Якович	вдома-в училищі
Отарковська Анся Степанівна	вдома-дитячий садочок
Червоношанкова Аларія Євдокимівна	вдома-в училищі
Марчевський Іван Григорович	класна школа
Перликов Володимир Іванович	церковно-парафіціальна школа
Пчанинський Михайло Іванович	Рівненське 2-класне училище МНО
Урбанович Марія Августинівна	вдома-школа
Перелічний Навродор Григорович	Рівненське 2-класне училище МНО
Перелічний Іван Іванович	Рівненське 2-класне училище МНО
Павлюк Степаній Петрович	під час військової служби
Кавулат Юрій Якович	Рівненське 2-класне училище МНО
Кавулат Андрій Васильович	під час військової служби
Чумак Іван Миколайович	під час військової служби
Чумак Пилип Каломіркович	Рівненське 2-класне училище МНО
Івашкович Віктор Пасторів	вдома
Івашкович Пётр Пасторів	вдома
Галушка Хома Григорович	під час військової служби
Перелічний Петро Миколайович	вдома
Перелічний Ольга Пётрівна	Рівненське 2-класне училище МНО
Войновський Василь Григорович	церковно-парафіціальна школа
Сітук Янн Іванович	Рівненське 2-класне училище МНО
Волга Порфирій Євдокимович	Рівненське 2-класне училище МНО
Цемляк Струє Андрій Степанович	Рівненське 2-класне училище МНО
Цемляк Струє Іван Трохимович	Рівненське 2-класне училище МНО
Нунор Захар Климович	Рівненське 2-класне училище МНО
Нунор Павло Климович	Рівненське 2-класне училище МНО
Гуцько Іван Афанасійович	в дитинстві
Прохудський Янн Євдокимович	Рівненське 2-класне училище МНО
Прохудський Павло Євдокимович	Рівненське 2-класне училище МНО

Щука Григорій Прокопович	під час військової служби
Шуток Михайло Данилович	Рухомське 2-класне училище МНО
Шуток Антон Данилович	Рухомське 2-класне училище МНО
Шуток Дмитро Якович	у призначенні
Бутній Віталій Кирилович	Рухомське 2-класне училище МНО
Бутній Іван Кирилович	у призначенні
Будим Іван Степанович	під час військової служби
Горос Григорій Маркович	Рухомське 2-класне училище МНО
Горос Парасковія Марківна	Рухомське 2-класне училище МНО
Гладько Василь Терентійович	Рухомське 2-класне училище МНО
Гладько Палагін Терентійна	Рухомське 2-класне училище МНО
Гладько Степан Терентійович	Рухомське 2-класне училище МНО
Гладько Устін Іванович	Рухомське 2-класне училище МНО
Сібрій Іван Миколайович	під час військової служби
Гуцко Неофор Лукичович	під час військової служби
Бонюк Григорій Антросович	Рухомське 2-класне училище МНО
Заремба Федір Федорович	Рухомське 2-класне училище МНО
Кажушко Федір Романович	Рухомське 2-класне училище МНО
Кажушко Марія Романівна	Рухомське 2-класне училище МНО
Кажушко Ганна Романівна	Рухомське 2-класне училище МНО
Радзкий Тимофій Григорович	Рухомське 2-класне училище МНО
Бесарій Федір Тимофійович	Рухомське 2-класне училище МНО
Нечайово Меліта Корнійовна	Рухомське 2-класне училище МНО
Степанів Максим Данилович	Рухомське 2-класне училище МНО
Протудий Петро Степанович	Рухомське 2-класне училище МНО
Родя Меліта Степанівна	Рухомське 2-класне училище МНО
Протудий Іван Маркович	Рухомське 2-класне училище МНО
Ружан Родик Степанович	під час військової служби
Ружан Гелен Миколайович	Рухомське 2-класне училище МНО
Шуток Андрійович Якович	Рухомське 2-класне училище МНО
Шуток Степанович Андрійович	Рухомське 2-класне училище МНО

Примітка: МНО – Міністерство народної освіти

Крім того, під час проведення перепису населення 1897 р. у Рухомні були зареєстровані тимчасові мешканці – це діти-квартиранти з різних сусідніх сіл, які здобували освіту у Рухомському двокласному училищі Міністерства народної освіти: Сенюк Миколай Михайлович – з с. Киселівці, Степанів Григорій Сидорович, Павлюк Федосій Іванович, Ковальчук Мазар Федотович – з с. Малого Черняхівки, Сергій Дмитро Андрійович – з с. Вершині, Нелькошанько Василь Якович – з с. Вітковаць, Зубуш Антон Захарович – з с. Кришківки, Тетурук Артем Сидорович – з с. Сутівки.

**МІШКАНЦІ РУЖИНА,
ЯКІ ЗАЙМАЛИСЯ РЕМЕСЛАМИ І ПРОМИСЛАМИ**

Прізвище, ім'я, по-батькові	Професія
Попіварі Невелі Павлович	пекар
Попелушкі Бела Євдокія	кравчиня
Опішарська Віцентина Леонтівна	рукодільниця
Покропівна Євдокія Іванівна	рукодільниця
Пасовок Степан Петрович	пекар
Кажукал Яна Васильовна	пекар
Галушка Хона Григорівна	пекар
Золота Семен Степанович	шкарп
Паламарук Федоросі Якович	коваль
Паньцький Іван Йосипович	сидітник
Золота Іван Степанович	пекар
Ситус Яна Іванович	шкарп
Рибалі Тихон Симеонівч	пекар
Горюх Марко Савелович	кравець
Гуцько Іван Григорович	пекар
Бонюк Олександр Григорович	кравець
Черній Марко Павлович	шкарп
Мішук Кирілл Васильович	коваль
Рудін Степан Конфратович	кушар
Попелушкі Марія Леонтівна	рукодільниця
Опішарська Олена Іванівна	праця
Покропівна Ганна Іванівна	рукодільниця
Попелушкі Захар Оксентійович	пекар
Пасовок Степан Петрович	шкарп
Пасовок Яна Павлович	пекар
Кажукал Іван Трифонівч	коваль
Непомнячий Пилип Леонтійович	шкарп
Паламарук Марія Васильовна	шкарп
Сиротенко Степан Андрійович	шкарп
Відюченко Артем Матвійович	реалітник
Сиротенко Іван Андрійович	рибалка
Горюх Анастас Іванівна	кравчиня
Гуцько Григорій Луїсович	пекар
Бонюк Григорій Антонович	шкарп
Радцький Василь Григорович	кравець
Паньцький Петро Семенович	кушар
Паньцький Петро Михайлович	мірочник + кушар

НАЙСТАРШІ ЗА ВІКОМ ЖИТЕЛІ РУЖИНА

1. Павловський Андрій Йосипович – 83 р.
2. Шмергун Марія Іванівна – 76 р.
3. Цесмайструк Іван Корнійович – 75 р.
4. Гуцько Іван Григорович – 78 р.
5. Черній Марко Павлович – 80 р.
6. Шулик Яків Дмитрович – 79 р.
7. Покропницький Іван Петрович – 75 р.
8. Цесмайструк Полігена Григорівна – 80 р.
9. Пасолник Павло Кіндратович – 76 р.
10. Пасолник Катерина Гаврилівна – 83 р.
11. Дерез'як Іван Іванович – 75 р.

НАЙБІЛЬША ВІКОВА РІЗНИЦЯ У ШЛЮБІ

1. подружжя: Гулько Іван Григорович – 78 р., Гулько Марфа Михайлівна, 56 р.
2. подружжя: Черній Марко Павлович, 80 р., Черній Домнісія Гнатівна, 53 р.
3. подружжя: Яценський Василь Григорович, 57 р., Яценська Євдокія Статіславівна, 39 р.

МАТЕРИАЛ ПЕРЕПИСУ ПО РУЖИНСЬКІЙ ДІЛНИЦІ

На початку подано мовою оригіналу, далі - у перекладі українською, але зі збереженням особливостей написання прізвищ, імен, по батькові

СПИСОК НАСЕЛЕНИХ МЕСТ РУЖИНСЬКОГО ПЕРЕПИСНОГО УЧАСТКА¹

№ п/п	Стан і названя поселення	Видови роду поселення	Середня загальна постройка на дворових	Число дворів	Число мешканців
1.	Ружин	містечко	453	1177	1748
2.	Ружин Раксо-каплицького протой	кур	2	7	4
3.	земля Златошанська в Ружині	фольварк	1	5	5
4.	земля	кур	2	5	5
5.	Ружин, земля Вртова	кур	1	5	3
6.	Молочанка - Ружинська	кур	361	1120	1315
7.	земля в околиці Пасиви	кур	1	2	2
8.	Нелетин	кур	360	880	975
9.	земля-околиця Шляхана	кур	1	1	-
10.	Балашутинка	кур	269	826	942
11.	Цароградська	кур	1	1	-
12.	земля в околиці - Баравини	лесний ділячок	1	5	3
13.	Воскресенство «Баравини»	двохконтинент	1	4	5
14.	земля Златошанська в околиці	сторона	1	3	3
15.	Дубово	кур	1	4	4
16.	земля Ружинської	кур	438	1288	1388
17.	Триєві, церковного протой	кур	1	1	1
18.	Знарядь-околиця	кур	1	4	3
19.	Сарк	кур	1	2	1
20.	земля Волчанського	кур	1	3	3
21.	земля Милова	кур	1	2	7
22.	Пустош	дворовий	132	371	321
23.	земля Гривка	кур	1	4	3
24.	земля Сторожівська	кур	1	2	3
25.	земля Рижового	кур	1	1	3
26.	земля Сидарська	кур	1	5	7
27.	земля Вабунського	кур	1	2	1
28.	земля Фрошова	кур	1	2	4
29.	земля Добровольської	кур	1	4	2
30.	земля Косаї	кур	1	3	1
31.	земля Шляхана	кур	1	2	5
32.	земля церковного протой	кур	1	1	3
33.	Плоско	кур	150	512	497
34.	земля	власність	2	3	4
35.	земля Слободжанська	кур	1	1	1

272	Кремль (Москва)	1	274	Кремль (Москва) (Спасская)	1
273	Кремль (Москва) (Спасская)	1	275	Кремль (Москва) (Спасская)	1
276	Кремль (Москва)	1	277	Кремль (Москва)	1
278	Кремль (Москва) и Кремль (Москва)	1	278	Кремль (Москва) (Спасская)	1
279	Кремль (Москва)	1	279	Кремль (Москва) (Спасская)	1
280	Кремль (Москва)	1	280	Кремль (Москва) (Спасская)	1
281	Кремль (Москва) (Спасская)	1	281	Кремль (Москва) (Спасская)	1
282	Кремль (Москва) (Спасская)	1	282	Кремль (Москва) (Спасская)	1
283	Кремль (Москва) (Спасская)	1	283	Кремль (Москва) (Спасская)	1
284	Кремль (Москва) (Спасская)	1	284	Кремль (Москва) (Спасская)	1

* Данные приведены К. Пупко

Політрук **Након Павлович**, 55р., народився у с. Баламутині, селянин, господарював на своїй землі + займався господарською справою. Дружина – **Марія Петрівна**, 55р., народилася в Ружині. Син господаря – **Яків**, 32р., навчався у Ружинському 2-класному училищі Міністерства народної освіти (дівч – МНО), сержантій. Його дружина – **Васна** (тобто – **Василіса**) **Максимівна**, 23р., народилася у с. Ягнатині Скавського повіту Київської губернії. Їїна дитина – **Анна**, 1р. У хаті господаря жили квартиранти: **Сергій Дмитро Андрійович**, 14р., з Берліни, **Натальюванна Василь Якович**, 14р. з с. Вітшовців (теперішня назва – **Ростовиця**), **Зузуля Антон Захарович**, 13р. з с. Криликів. Усі вони навчалися у Ружинському 2-класному училищі МНО.

Пампушка Ельє Іванович, 38р., міщанин, народився у Васильківському повіті Київської губернії, єврейського віросповідання, рідна мова – єврейська, читати вміє – навчався вдома. Головний засіб прожиття – працює на вірубці лісу. Дружина – **Макля Лейбівна**, 35р., народилася в Ружині. Діти: доньки – **Макля**, 17р., займаєся вишивкою рушників, **Катя**, 15р., займаєся пошиттям сорочок, **Брана**, 12р., **Марія**, 8р., **Клема**, 6р., **Ева**, 2р.; сини – **Андрій**, 10р., **Ішка**, 4р., глухонімий від народження. Сім'я живе на селянській землі.

Файблшанке Яковл Лейбович, 37р., міщанин, народився у Скавському повіті, єврейського віросповідання, рідна мова – єврейська, читати вміє – навчався вдома. Головний засіб прожиття – купівля і продаж хлібного зерна. Дружина – **Фрейда Зельманівна**, 25р. Син – **Зельман**, 7р. Сім'я живе на землі **Дмитра Алломоновича Чужика**.

Чиж Судя Ейманович, 29р., міщанин, народився у Ружині, єврейського віросповідання, рідна мова – єврейська, читати вміє – навчався вдома. Головний засіб прожиття – купівля і продаж хлібного зерна. Дружина – **Руцля Еманівна**, 28р. Діти: **Лейба**, 4р., **Валька**, 2р., **Янкель**, 1 міс. Сім'я живе на землі **Кажукала Трофима Яковича**.

Катя Шльома Лейбович, 38р., міщанин, народився у м. Мазинці (тепер – с. Козьмовське Колятинського р-ну), єврейського віросповідання, рідна мова – єврейська, читати вміє – навчався вдома. Головний засіб прожиття – власник господарської лавки. Дружина – **Іва Менделова**, 35р., народилася у Ружині. Діти: донька – **Лейба**,

18р., Сура, 14р., Двора, 11р., Рухля, 8р., Дувад, 1р.; син – Тевча, 3р. Сім'я жила на землі *Олійника Василя Гавриловича*.

Гулик Дувад Рефилевич, 27р., міщанин, народився у Рухляні, жидів. Головний засіб прожиття – торгівля хлібом. Дружина – Хіва Мафтуловича, 22р., народилася у Литовському повіті Київської губернії. Син – Лібер, 8 міс. Сім'я жила на землі *Дарві Лисовича*.

Нірецька Аруель Єві, 47р., міщанин, народився у Бердичівському повіті. Головний засіб прожиття – власник овочової лавки. Дружина – Рина Аронівна, 36р., народилася у Сєвирському повіті. Діти: син – Єві, 10р.; доньки – Рєса, 8р., Мірєта, 6р., Пєса, 4р. Сім'я жила на землі *Перфіра Сєвєрського*.

На землі, яка належала Ружинському товариству, жили:

Олтаровський Донат Якович, 32р., громадянин, народився у Литовському повіті, православного віросповідання, рідна мова – російська. Навчався у духовному училищі. Головний засіб прожиття – учитель Ружинського 2-класного училища МНО. Дружина – Анїсія Семєнівна, 27р., громадянка, народилася у Бердичівському повіті, православного віросповідання, рідна мова – російська, навчався у духовному училищі. Діти: Михайло, 3р., Володимир, 2р. Прислуга – Червонолицька Агафія Сємєнівна, 17р., народилася в Уманському повіті Київської губернії, навчався у народному училищі, поварка. Квартирант – Тєвчук Артем Сидорович, 14р., з Огіївки Бердичівського повіту. У той час навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО.

Марцєвський Іван Григоревич, 31р., громадянин, народився у Васильківському повіті. Навчався у класичній гімназії. Головний засіб прожиття – учитель Ружинського 2-класного училища МНО. Неодружений. Прислуга – Перлікова Пєлігея Іванівна, 25р., народилася у Бердичівському повіті, навчався у церковно-парафітській школі. Поварка. Її син (поміщальник) Федосій, 4р. Сторож – Ільницький Михайло Іванович, 20р., народився у Бердичівському повіті, читати вміє, навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО.

Угринович Марія Августинівна, 27р., дворянського стану, народилася у Подільській губернії. Навчався у жіночій гімназії. Неодружена. Головний засіб прожиття – учителька Ружинського 2-класного училища МНО.

На землі Фукорського Сємєна жила сім'я *Олійницької Олени*

Іванівна, 54р., удова, міщанка, народилася у Сквирському повіті, римо-католицького віросповідання, рідна мова – українська. Головний засіб прожиття – праця білизни. Її діти: Віцентина Леонтівна Олішавська, 38р., займалася вишивкою рушників, Іван Леонтійович, 18р., Гонората Леонтівна, 15р. – усі римо-католицького віросповідання.

Далі на власній землі жили українські селяни православного віросповідання:

Покропівний Іван Петрович, 75р., удівець, господарював на своїй землі. З ним жила сестра Микита, 47р. з дружиною Матривою Мусівною, 46р. і дітьми: доньками – Олександрою, 12р., Феодосією, 7р., Марією, 5р. і сином – Григорієм, 10р.

Пасічник Фома Олексійович, 45р., народився у с. Пустоші Сквирського повіту, господарював на своїй землі. Дружина – Марія Іванівна, 38р. Діти: Ганна, 12р., Вієна, 8р., Антон, 5р. Андрій, 2 місяці.

Покропівний Никифор Григорович, 34р., господарював на своїй землі, навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО. Дружина – Мотроши Олексівна, 38р. Діти: Матвій, 12р., Уляна, 9р., Феодосій, 7р.

Покропівний Євстафій Григорович, 30р., господарював на своїй землі. Дружина – Степаніда Яківа, 24р. Діти: Михайло, 10р., Євгенія, 8р., народилася сліпою на одне око, Олексій, 6р., Харитина 4р., Марія, 2р., Ольга, 5 міс.

Покропівний Іван Григорович, 54р., господарював на своїй землі. Дружина – Олена Іванівна, 48р. Діти: Ганна, 20р., Іван, 18р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, Єфросинія, 16р., Михайло, 13р., Лука, 11р. Доньки займалися вишивкою рушників.

Прилуцький Захар Оксентійович, 57р., господарював на своїй землі + господарсько ремісло. Дружина – Дарія Іванівна, 45р. Діти: Степан, 13р., Прохін, 6 міс., пасинок Лисовецький Антон Кирилович, 16р.

Прилуцький Омелян Оксентійович, 42р., господарював на своїй землі. Дружина – Варвара Проконівна, 38р., народилася у с. Плоскому Сквирському повіту. Діти: Михайло, 14р., Меланія, 9р., Антон, 1 місяць.

Футорна Віра Євстафівна, 58р., удова, господарювала на своїй землі. Донька – Дарія Миколаївна Футорна, 16р., неодружена.

Футорний Олексій Митрович, 29р., господарював на своїй землі. Дружина – Єфросіна Савііна, 22р., народилася у с. Проскому Сквирському повіту.

Футорний Омелян Юхимович, 39р., господарював на своїй землі. Дружина – Анастасія Максимівна, 19р. Діти: Олександр, 16р., Олексій, 7р., Олексій, 5р., Степан, 2р.

Цехмейструк Параска Сидорівна, 60р., удова, своя земля. З нею проживали сини бланькоки Василь Якович і Єфрем Якович.

Цехмейструк Іван Якович, 32р., своя земля. Дружина – Агафія Терентівна, 28р. Діти: Лазар, 6р., Євгенія, 2р. Пролоуга – Кулибаба Параска Павлівна, 19р.

Цехмейструк Тимофій Петрович, 38р. Дружина Маріна Никіферівна, 40р. Працювали на своїй землі. Діти: Параска, 18р., Йосип, 12р., Кіндрат, 6р., Мартин, 2р.

Цехмейструк Григорій Петрович, 43р., своя земля. Дружина – Маріна Іванівна, 34р. Діти: Євдокія, 15р., Катина, 11р., Никіфор, 8р., Олександра, 2р. З нею жила мати господаря Пелагея Григорівна, 80р.

Касюк Федір Олександрович, 26р., господарював на своїй землі. Дружина – Ірива Дмитрівна, 23р. Діти: Євдокія, 5р., Григорій, 3р., Текля, 1 рік.

Касюк Іван Михайлович, 50р., господарював на своїй землі. Дружина – Євдокія Владеївна, 50р., народилася у с. Вистрику Сквирського повіту. Син – Палип, 21р. Його дружина – Софія Дем'янівна, 20р. Їхні діти – Антоп, 2р.

Пасолко Олексій Петрович, 40р., читати вміє – навчався у солдатках, господарював на своїй землі + толярське ремесло. Дружина – Євгенія Іванівна, 29р. Діти: Гаврило, 12р., Федосій, 7р., Варвара 5р., Антоп 3р. Мати господаря – Пасолко Євгенія Іванівна, 65р., удова, народилася у с. Баламутівці.

Пасолко Степан Петрович, 38р., господарював на своїй землі + подіявля вугутти на школення. Дружина – Цецилія Семеновна, 38р. Діти: Ганна, 15р., Костянтин, 13р., Григорій, 10р., Душня, 7р., Микола, 4р., Тихон, 2р.

Касюк Яків Васильович, 48р., господарював на своїй землі + толярське ремесло. Дружина – Марія Степанівна, 48р., народилася у с. Баламутівці. Діти: Євгенія, 20р., Юрій, 18р. навчався у Рувицькому 2-класному училищі МНО, Харитина, 15р., Христина,

12р., Федора, 8р., Пелагея, 8р.

Казюка Андрій Васильович, 42р., читати вмів – навчався у солдатки, господарював на своїй землі. Дружина – Ганна Василівна, 32р., народилася у с. Зарудинцях Бердичівського повіту, римо-католицького віросповідання. Діти: Олександр, 3р., Йосип, 1р.

Казюка Мефодій Васильович, 38р., господарював на своїй землі. Дружина – Олівія Павлівна, 43р. діти: Параска, 8р., Федосія, 5р., Василь, 1р.

Пашолок Кузьма Якович, 26р., господарював на своїй землі. Дружина – Анастасія Степанівна, 24р. Сні – Іван, 6 міс.

Пашолок Павло Кіндратович, 76р., народився у с. Бастрюку Сквирського повіту. Землі свої не мав. Дворско проваггта – благодійні повертки односельчан. Дружина – Катина Паурилівна, 83р., народилася у Ружні.

Пашолок Яків Павлович, 51р., господарював на своїй землі + телярське ремесло. Дружина – Ольга Липарівна, 48р., народилася у с. Баламутівці. Діти: Гердій, 21р. (на час перепису відсутній, бо перебував у солдатки), Хана, 15р., Варя, 12р., Євгенія, 8р., Ірина, 4р.

Сиротенко Герасим Гитилович, 45р., господарював на своїй землі. Дружина – Василь (Василіса) Ілліївна, 50р. Сні – Дем'ян, 14р. Брат дружини – Гродиський Максим Ілліїв, 66р.

Шулик Федір Іванович, 35р., господарював на своїй землі. Дружина – Улана Прокопівна, 30р. Діти: Домінік, 11р., Єфросина, 7р., Михайло, 5р., Ганна, 3р.

Шулик Іван Якович, 70р., умієць, господарював на своїй землі. Діти: Даша, 22р., Іван 20р., Леонтій, 32р. – одружений. Ного дружина – Катина Миронівна, 25р. Імлі діти: Михайло, 3р., Йосип, 5 міс.

Осаволок Тодор Григорович, 36р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Терентіївна, 35р. Діти: Яків, 17р., Танасій, 15р., Параскея 13р., Ганна, 10р., Катерина, 8р., Павлик, 5р., Дмитро, 3р. Мати господаря – Осаволок Олександра Яківна, 68р., удова.

Чумаки Іван Микитович, 31р., читати вмів – навчався у солдатки, господарював на своїй землі. Дружина – Ганна Яківна, 24р. Сні – Кузьма, 5р. Мати господаря Чумаки Марія Микитівна, 68р., удова.

Чумаки Корній Микитович, 35р., господарював на своїй землі. Дружина – Євдокія Іванівна, 31р. Діти: Павло, 10р. навчався у

Ружанському 2-класовому учнівці МНО, Іван, 8р., Юрій, 4р., Степан, 2р.

Чумак Дмитро Антонович, 50р., господарював на своїй землі. Дружина – Ірина Іванівна, 28р. Діти: Іван, 18р., Семія, 5р., Давид, 1 рік.

Чумак Федора Семенівна, 47р., удова, господарювала на своїй землі. Син – Чумак Лук'ян Михайлович, 18р.; донька – Наталія Михайлівна, 19р., одружена. Зять – Сиротенко Йосип Іванович, 21р.

Чумак Палик Каленикович, 30р., навчався у Ружанському 2-класовому учнівці МНО, господарював на своїй землі. Дружина – Євдокія Михайлівна, 25р. Діти: Любов, 5р., Домніція, 1р.

Чумак Мотрона Григорівна, 37р., народилася у с. Вистрику Сквирянського повіту; удова, господарювала на своїй землі. Діти: Ганна, 14р., Софія, 10р., Марія, 8р., Уляна, 5р. (по батькові – Нисифорівна).

Чумак Василь Каленикович, 39р., господарював на своїй землі. Дружина – Олександра Павлівна, 37р. Діти: Давид, 15р., Хотина, 12р., Олександра, 9р., Лисера, 6р., Ганна, 2р.

Галушка Григорій Іванович, 60р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Юхимівна, 64р. Діти: Барвара, 17р., Любов, 30р. – одружена. Зять господаря – Тютюк Семен Єфремович, 34р., народився у с. Пустиці Сквирянського повіту. Їхні діти: Ганна, 10р., Сергій, 5р.

Іваницяв Алелія Яківна, 33р., власної землі не мала, жила завдяки добродіявним покровцям (милостині), розлучена. Її діти: Віктор Гнатівич, 20р., який навчався читати вдома, працював приволявцем у громадській економії, та Гнат Гнатівич, 14р., читати навчився вдома.

Галушка Терентій Григорович, 27р., господарював на своїй землі. Дружина – Параскева Яківна, 25р. Діти: Мавра, 7р., Марія, 5р., Григорій, 3р., Ганна, 2 міс.

Галушка Хома Григорович, 46р., читати навчився у солдатах, господарював на своїй землі + телярське ремесло. Дружина – Маріяна Андріївна, 35р., народилася у с. Вистрику Сквирянського повіту. Сестра дружини – Шокал Євдокія Андріївна, 50р., розлучена.

Кутай Сивастян Захарович, 45р., господарював на своїй землі. Дружина – Софія Яківна, 40р. Діти: Анастасія, 16р., Кузьма, 14р.,

Митрона, 10р., Яків, 6р., Михайло, 1р.

Волошин Павло Михайлович, 32р., народився у Бердичівському повіті, своєї землі не має, займається купівлею і продажем коней. Дружина – Дарія Саввіна, 19р., народилася у Васильківському повіті Київської губернії. Діти: Михайло, 2р., Ганна, 8 міс.

Руденко Федір Андрійович, 42р., своя земля. Дружина – Єфросиня Мисіна, 33р. Діти: Марина, 14р., Іван, 8р., Пелагея, 5р., Єфросиня, 8 міс.

Руденко Кузьма Андрійович, 49р., своя земля. Дружина – Глієрсія Василівна, 38р. Діти: Григорій, 16р., Мефодій, 13р., Данило, 8р., Михайло, 5р., Микола, 1 рік.

Руденко Михайло Андрійович, 38р., своя земля. Дружина – Фелосія Матвійвна, 32р., народилася у с. Баламутівці. Діти: Захар, 9р., Демісія, 6р., Микола, 5р., Катерина, 1 міс. Мати господаря – Руденко Катерина Іванівна, 70р.

Канустов Степан Данилович, 42р., господарював на своїй землі. Дружина – Ганна Антонівна, 40р. Діти: Саввія, 14р., Ганна, 14р., Павло, 7р., Олександр, 4р., Олександр, 1р.

Канустов Оверко Данилович, 26р., господарював на своїй землі. Дружина –

Руденко Іван Леонтійович, 31р., народився у с. Баламутівці, своя земля. Дружина – Ірина Данилівна, 28р. Діти: Єфросиня, 8р., Марина, 6р., Федора, 3р., Ганна, 1р.; дідько господаря – Канустов Федір Миколайович, 70р., удівець.

Канустов Яків Петрович, 20р., господарював на своїй землі. Дружина – Митрона Матвійвна, 19р., народилася у с. Баламутівці. Швагер – Данилюк Гаврило (без по-батькові), 37р. Ного дружина – Данилюк Уляна Петрівна, 27р. Їїхні дітки – Євдокія, 10р.

Галушка Сергій Федорович, 31р., господарював на своїй землі. Дружина – Парасквія Михайлівна, 26р. діти: Агафія, 7р., Ольга 4р., Федосій 1р. Брат господаря – Галушка Іван Федорович, 15р.

Галушка Артем Матвійович, 62р., удівець, господарював на своїй землі. Діти: Уляна, 16р., Євдокія, 25р. – розлучена.

Григорчук Іван Тарасович, 29р., народився у с. Бистрику Сквирського повіту, господарював на своїй землі. Дружина – Ольга Артемівна, 27р. Дочка – Христина, 2р. Служанка Софія Захарівна (прізвище не вказано), 12р., народилася у с. Баламутівці.

Казушко Ісаак Олександрович, 24р., господарював на своїй

землі. Дружина – Христина Іларіонівна, 23р. Донька – Варвара, 3р. Мати дружини – Забрідня Марика Іванівна, 50р., удова. Сестра дружини – Забрідня Параскева Іларіонівна, 9р.

Дідусь Іван Іванович, 75р., господарював на своїй землі. Дружина – Олександра Аларієвна, 65р.

Кажукало Трифон Іванович, 40р., господарював на своїй землі. Дружина – Олена Лук'янівна, 40р. Син – Антон, 19р.

Кажукало Іван Трифонівч, 32р., господарював на своїй землі + ковальське ремесло. Дружина – Дарія Терентівна, 36р. Діти: Федора, 4р., Ганка, 1р.

Зодуля Семен Олексійович, 37р., головне джерело прожиття – чоботарське ремесло. Дружина – Анастасія Іванівна, 35р., народилася у с. Крапівці Сквирського повіту. Діти: Харита, 12р., Пилип, 5р., Яків, 3р. Вітчизн – Зодуля Леонтій Антонович, 60р., удівець, народився у с. Білівці Бердичівського повіту.

Непономієць Пилип Леонтійович, 33р. Головне джерело прожиття – чоботарське ремесло. Дружина – Пелагея Іванівна, 30р. Син – Григорій, 5р. Мати господаря – Непомієцька Домнісія (без по-батькові), 60р., удова.

Палитчук Федосій Якович, 57р., удівець, господарював на своїй землі + ковальське ремесло. Діти: Володимир, 29р., Пелагея, 21р., Єфросиня, 9р., Садокія, 7р., Петро, 5р.

Паламарчук Микола Васильович, 44р. Головне джерело прожиття – чоботарське ремесло. Дружина – Михайлівна Гаврилівна, 40р. Діти: Іван, 18р., Леонтій, 11р., Михайло, 8р., Ганка, 4р., Ірина, 3 місяці.

Ільницький Іван Йосипович, 60р., народився у с. Медовка Сквирського повіту. Головне джерело прожиття – садівник, господар саду. Дружина – Степаніда Йосипівна, 58р. Діти: Марія, 18р., Агафія, 15р., Семен, 13р., Ганка, 11р. Племінник господаря – Лемешка Іван Антонович, 16р. Теща господаря – Лемешка Зуланта Антонівна, 70р., народилася у м. Івнці Волинської губернії, римо-католицького віросповідання.

Левіцький Петро Михайлович, 46р., удівець, народився у с. Горосини Київської губернії, навчався читати удова. Головне джерело прожиття – мельник, шпешник млина + майстер цегляної кладки. Донька – Ольга, 18р., народилася у с. Багрову Сквирського повіту, навчалася у Ружинському 2-класному училищі МНУ. Сестра господаря –

Панасюк Харитина Михайлівна, 36р., розлучена. Робітниця по господарству – Бугрій Мусій (без по-батьковій), 24р., народився у с. Ялтині Сумського повіту, розлучений, робітник у місті.

Зозуля Іван Олексійович, 48р., господарював на своїй землі + громадській паству. Дружина – Параскева Данилівна, 50р. діти: Павло, 18р., Василь, 16р., Ганна, 14р., Іван, 12р.

Зозуля Остап Олексійович, 45р., своя земля. Дружина – Наталія Артемівна, 40р. Діти: Тихон, 16р., народився у с. Быстріву, Марина, 8р., Коліна, 2р.

Ясниський Василь Григорович, 57р., народився у с. Кордонівці, навчався у церковно – парафіяльній школі. Дружина – Євдокія Станіславівна, 39р., народилася у с. Павлівці Бердичівського повіту. Діти: Анна, 18р., Захар, 15р.

Свух Григорій Михайлович, 31р.

Свух Тимофій Михайлович, 28р., своя земля. Син Федір, 9р.

Сиротенко Степан Андрійович, 38р., чоботар. Дружина – Текля Федорівна, 32р. Діти: Агафія, 14р., Катерина, 4р., Петра, 6 міс.

Свух Яків Іванович, 28р., навчався у 2-класному міністерському училищі, чоботар, своя земля. Дружина – Марина Юхимівна, 23р. Син: Степан, 8 міс. Мати господаря – Ганна Хомівна, 50р., удова, сестра господаря Марина Іванівна, 16р.

Гайній Марен Савонач, 43р., своя земля. Дружина – Анастасія Григорівна, 41р. Діти: Іван, 18р., Андрій, 13р., Текля, 13р.

Богун Онуфрій Никифорович, 50р., своя земля. Дружина – Ірина Дем'янівна, 46р. Діти: Порфирій, 20р., навчався у 2-класному училищі МНО, Єфросиня, 13рн., Агафія, 8р., Семен, 5р., Федір, 25р., одружений. Його дружина – Параскева Григорівна.

Богун Олексій Никифорович, 40р., своя земля. Дружина – Ганна Іванівна, 43р., народилася у с.Чорнуваті

Гуменюк Тихон Іосипович, 33р., своя земля. Дружина – Агафія Оксентівна, 32р. Дочка Олена, 8 міс.

Гуменюк Дем'ян Іосипович, 28р., своя земля. Дружина – Віра Парфентівна, 24р.

Гуменюк Яків Іосипович, 38р., своя земля. Дружина – Олена Яківна, 35р., народилася у Радомисльському повіті. Діти: Олександр, 16р., Василь, 11р., Феодора, 5р., Єфросиня, 2р., сліпа від народження.

Ковальчук Василь Корнійович, 40р., сліпий на одне око, своя

земля, Дружина – Катерина Масарівна, 39р. Діти: Роман, 17р., Метр, 11р., Анна, 9р., Степан, 5р., Григорій, 2р. Сестра господаря – Ольга Корівна, 35р., племінник господаря Сергій (без по батькові).

Ковальчук Данило Корівнович, 62р., своя земля, Дружина – Марія (без по батькові), 60р.

Видуменко Артем Матвійович, 35р., циган, родом із Звенигородського повіту Київської губернії, робить ремета. Дружина – Параскева Семенівна, 32р., в.с. Богатівка Звенигородського повіту. Діти: Параскева, 12р., Ілля, 9р., Карло, 3р., Олександра, 2 міс., усі народились у с. Богатівці.

Олійник Василь Іванович, 28р., своя земля, Дружина – Наталія Купрівівна, 28р. Діти: Анна, 6р., Анастасія, 4р., Дмитро, 4р.

Олійник Іосип Григорович, 66р., своя земля, удовець. Діти: Метр, 20р., Михайло, 17р.

Олій Микола Іванович, 50р., своя земля, Дружина – Наталія Прокопівна. Діти: Федора, 17р., Улья, 11р., Якім, 9р., Мар'яна, 6р., Єфросиня, 4р., Матвій, 2р., Матрона, 6 міс.

Цехмейструк Іван Павлинович, 49р., навчався у причетника. Дружина – Степаньда Павлинівна, 40р. Діти: Келія, 12р., Тина, 9р.

Цехмейструк Андрій Степанович, 27р., навчався у 2-класному учителі МНО. Дружина – Єфросиня Михайлівна, 25р. Син Степан, 2 міс.

Цехмейструк Андрій Григорович, 29р., своя земля, Дружина – Текла Григорівна, 27р., син Петро, 3р., мати господаря – Варвара (без по батькові), 80р., вдова.

Цехмейструк Варвара Василівна, 34р., вдова, своя земля. Діти: Іосип Трохимович, 14р., навчався у 2-класному учителі МНО, Теодосія Трохимівна, 10р., Пелагія Трохимівна, 8р., Матрона Трохимівна, 5р.

* Перелік продовжує К. Цулар

Нутер Захар Юхимович, 28р., навчаєся у Ружинському 2-класному училищі МНО, господарював на своїй землі. Дружина – Катерина Степанівна, 25р. Діти: Ксенія, 2р. Мати – Нутер Параска Корніяна, 58р. Брат – Нутер Григорій Юхимович, 20р. Брат – Нутер Микита Юхимович, 14р.

Нутер Лазар Юхимович, 32р., навчаєся у Ружинському 2-класному училищі МНО, господарював на своїй землі. Дружина – Уляна Аларіївна, 28р. Діти: Григорій Лазарович, 5р., Дмитро Лазарович, 5р., Марина, 8 міс.

Гулько Іван Афанасійович, 47р., навчаєся у причетника, господарював на своїй землі. Дружина – Пелагія Григорівна, 45р. Діти: Єфросина, 17р., Марія, 15р., Василь, 11р., Анна, 2р.

Руденко Іван Олексійович, 26р., господарював на своїй землі. Дружина – Євдокія Іванівна, 21р. Діти: Сава, 4р., Степан, 2р.

Гарак Анна Яківа, 58р., удова, господарювала на своїй землі. Син – Никіфор Іванович, 15р.

Павловський Андрій Васильович, 85р., удова. Дворого провінта – вдовоства.

Ташук Герасій Григорович, 40р., народився у Бастріку Скарського повіту, господарював на своїй землі. Дружина – Параска Андріївна, 40р. Діти: Ольга, 8р., Ольга, 5р., Петро, 3р.

Ставицький Павло Фомович, 60р., господарював на своїй землі. Дружина – Єлисавета Іванівна, 55р. Діти: Євдоким, 27р., одружений. Його дружина – Марія Фалімонівна, 28р., народилася у с. Нгурад Барднєвського повіту. Її діти: Федора, 7р., Христана, 2р., Пилип, 6 міс.

Ставицький Микита Павлович, 36р., господарював на своїй землі. Дружина – Софія Антоївна, 35р. Діти: Стефан, 13р., Анна, 7р., Катерина, 5р.

Рачок Федосій Федорович, 23р., господарював на своїй землі. Дружина – Вара Васильна, 19р. Діти: Ольга, 2р., Любов, 6 міс. Мати – Рачок Тодосій (без по-батькові), 30р.

Покропивний Гаврило Олексійович, 70р., господарював на своїй землі. Дружина – Катерина (без по-батькові), 60р.

Покропивний Стефан Гаврилович, 43р., своя земля. Дружина – Домінісія Федорівна, 40р. Діти: Карло, 13р., Марина, 10р., Ірина, 8р.,

Параскева, 6р., Василь, 3р.

Рибий Тимон Омелінович, 50р., господарював на своїй землі + тестарське ремесло. Дружина – Катина Михайлівна, 48р. Діти: Катина, 20р., Степаніда, 17р., Антон, 15р., Марта, 12р., Сергій, 9р., Павло, 5р., Демітрій, 3р.

Печитайло Михайло Семенович, 39р., господарював на своїй землі. Дружина – Ірина Микитівна, 35р. Діти: Устина, 16р., Настя, 9р., Антон, 7р., Петра, 5р., Олександр, 2р.

Кутній Савва Гаврилович, 40р., господарював на своїй землі. Дружина – Євдокія Іванівна, 38р., народилася у с. Вистрипу Сквирицького повіту. Діти: донька – Варвара, 15р., Тодосія, 12р., Олександра, 9р. і сини – Прокій, 6р., Кіндрат, 3р., Юхим, 1р.

Кутній Микета Миколайович, 38р., господарював на своїй землі. Дружина – Уліна Іванівна, 35р. Діти: Іван, 15р., Косій, 10р., Андрій, 6р., Кіндрат, 3р.

Придубський Микета Семенович, 43р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Іванівна, 41р. Діти: Іван, 21р., Петро, 16р., Євдокія, 14р., Кіндрат, 4р., Євдокія, 2р.

Сиротенко Мирон Давидович, 46р., господарював на своїй землі. Дружина – Софронія Павлівна, 58р. Діти: Іван, 20р., Гаврило, 18р., Агафія (пасорбниця), вдова; її діти – Мефодій (без по-батькові), 10р., Февора (без по-батькові), 5р.

Кутній Іван Захарович, 40р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Архипівна, 38р. Діти: Матрона, 13р., Катина, 9р., Данило, 6р., Марта, 1р.

Придубський Омелян Гаврилович, 50р., господарював на своїй землі. Дружина – Харитина Матвійвна, 45р. Діти: Олена, 17р., Яків, 16р., навчався у Рувальському 2-класному училищі МНО, Павло, 11р., також навчався тут же, Антон, 7р., Хима, 5р., Іван, 3р.

Кучарук Герасим Іванович, 36р., господарював на своїй землі. Дружина – Уліна Василівна, 19р. Сини: коли: швагер – Окрайнець Остап Григорович, 28р., сестра господаря – Окрайнець Мелісія Іванівна, 28р. і його діти – донька Олександра Останівна, 1р.

Чумак Микола Васильович, 70р., господарював на своїй землі. Дружина – Ірина Савівна, 67р. Їх одружений син – Кіндрат, 40р. Ного дружина – Єфросиня Мартиївна, 40р. і їхні діти: Андронік, 12р., Данило, 9р., Олексій, 5р., Фелір, 3р.

Чумак Демітрій Лук'янович, 45р., господарював на своїй землі.

Дружина – Марія Пантелеймонівна, 40р. Діти: Яків, 13р., Тимасій, 9р., Павло, 8р., Марія, 3р. Мати господаря – Чушак Агафія (без по батькові), 65р., вдова.

Сиротенко Іван Андрійович, 48р., господарював на своїй землі + рибальство. Дружина – Марфа Василівна, 45р. Діти: Прохін, 16р., Мотря, 15р., Агафія, 12р., Анна, 9р.

Шудак Данило Григорович, 35р., господарював на своїй землі. Дружина – Єфросина Гаврилівна, 32р. Діти: Марія, 8р., Матвій, 2р.

Сиротенко Іван Данилович, 48р., господарював на своїй землі. Дружина – Єфросина Федорівна, 45р. Діти: Параскева, 14р., Яків, 14р., Іван, 10р., Акистасій, 8р.

Кваша Михайло Федорович, 55р., господарював на своїй землі. Дружина – Василья Максимівна, 53р. Племінники господаря – Костун Никифор Стефанович, 49р., Племінниця – Костун Анна Василівна, 35р. Онук господаря – Костун Марія Никифорівна, 10р., Федора Никифорівна, 6р., Талія Никифорович, 4р., Параскева Никифорівна, 6 міс.

Кваша Петро Васильович, 38р., господарював на своїй землі. Дружина – Онісія Василівна, 28р. Діти: Анна, 4р., Павло, 8 міс. Квартирант – Семен Мефодій Михайлович, 15р. з с. Князівні Бердичівського повіту – учень Ружинського 2-класного училища МНО.

Кваша Михайло Васильович, 40р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Романівна, 39р. діти: Марко, 16р., Тимофій, 11р., Олексій, 9р., Федосій, 6р., Агафія, 3р.

Ланцук Василь Прокопович, 29р., господарював на своїй землі. Дружина – Єлизавета Титівна, 28р. Їх син – Семен, 5р.

Ланцук Сергій Прокопович, 27р., господарював на своїй землі. Дружина – Мелаша Данилівна, 26р. Їх син – Григорій, 3р. Мати господаря – Талосія Андріївна, 56р., вдова. Брати господаря: Григорій Прокопович, 23р. (в солдатях), Кирило Прокопович, 18р., Кіндрат Прокопович, 15р. і сестри господаря – Матрона Прокопівна.

Шудак Данило Дмитрович, 55р., господарював на своїй землі. Дружина – Параскева Миколаївна, 46р., народилася у с. Бистрику Сєверського повіту. Діти: Дарія, 13р., Михайло, 16р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, Афанасій, 16р., Антон, 14р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, Микита, 12р.,

Петро, 10р., Федір, 26р., удівець. Ного син – Палин, 2р.

Шуляк Дмитро Якович, 46р., читати вмів – навчався у причетника, господарював на своїй землі. Дружина – Наталія Василівна, 41р. Діти: Степан, 17р., Текля, 15р., Анна, 12р., Олександра, 10р., Володимир, 9р.

Шенке Василь Самійлович, 38р., господарював на своїй землі. Дружина – Анна Григорівна, 38р. діти: Параскева, 14р., Іван, 12р., Афанасій, 10р., Пелагея, 8р., Фелосія, 6р., Улішка, 2р.

Гушка Кирило Захарович, 25р., господарював на своїй землі. Дружина – Меланія Прокопівна, 23р. Донька – Євдокія, 2р.

Бонюк Харита Юхимівна, 47р., вдова, господарювала на своїй землі. Її діти: Бонюк Юхим Васильович, 20р., Євдокія Василівна, 27р., Йосип Васильович, 17р., Тетяна Василівна, 14р.

Гушка Микита Андрійович, 48р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Василівна, 42р. Діти: Катерина, 16р., Харитон, 15р., Федора, 10р., Євдокія, 7р., Анна, 4р.

Кутній Влас Кирилович, 37р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, господарював на своїй землі. Дружина – Марта Гнатівна, 28р. діти: Євксавста, 10р., Анна, 8р., Софья, 4р., Марфа, 4р., Прохін, 1р.

Кутній Андрій Кирилович, 27р., господарював на своїй землі. Дружина – Федора Гаврилівна, 25р. Мати господаря – Анна Корнійова, 58р., вдова. Брат – Кутній Данил Кирилович, 24р. і сестра – Ксенія Кирилівна, 20р.

Кутній Іван Кирилович, 43р., читати вмів – навчався у причетника, господарював на своїй землі. Дружина – Меланія Яківна, 40р. діти: Лука, 15р., Максим, 14р., Тимофій, 12р., Михайло, 10р., Ірина, 5р., Тихон, 3р., Євгенія, 1 міс.

Лещук Михайло Григорович, 23р., господарював на своїй землі. Дружина – Серафима Микитівна, 20р. Їх син – Микита, 2р. брат господаря – Іван Григорович, 26р., братова – Лещук Дарія Данилівна, 24р. Їхній син – Лещук Василь Іванович, 6 міс.

Лещук Петро Григорович, 30р., господарював на своїй землі. Дружина – Параскева Дмитрівна, 30р. Діти: Федір, 11р., Ксенія, 8р., Меланія, 7р.

Лещук Іван Хомович, 40р., господарював на своїй землі. Дружина – Дарія Павлівна, 35р. Діти: Олексій, 12р., Софокія, 10р., Якія, 5р., Євдокія, 6 міс.

Цехмейструк Никон Матвійович, 44р., господарював на своїй землі. Дружина – Текля Юхимівна, 42р., народилася у с. Пустої Схарського повіту. Діти: Єфросина, 18р., Володимир, 13р., Іван, 7р., Олена, 4р.

Цехмейструк Демісій Матвійович, 34р., господарював на своїй землі. Дружина – Мокрина Юхимівна, 27р. Діти: Аврам, 7р., Демісій, 5р., Анна, 3р. Мати господаря – Анастасія Самійна, 70р.

Минчук Сильвестр Никанович, 58р., господарював на своїй землі. Дружина – Катина Андріївна, 53р. діти: Іван, 24р., Олександр, 14р., Михайло, 8р. Теція господаря – Шенергун Марія Іванівна, 76р., вдова.

Прядуцький Гнат Олександрович, 52р., господарював на своїй землі. Дружина – Метрона Андріївна, 48р. Діти: Микола, 16р., Петро, 14р., Анастасія, 12р., Тимша, 10р., Васил, 7р., Метрона, 5р., Михайло, 26р., одружений. Його дружина – Наталія Іванівна, 25р.

Гуменюк Василь Петрович, 42р., народився у с. Баламутинці, господарював на своїй землі. Дружина – Пелагея Гнатівна, 30р. Діти: Текля, 10р., Макар, 7р., Наталія, 3 міс.

Кутній Григорій Федорович, 32р., господарював на своїй землі. Дружина – Євдокія Лук'янівна, 31р. Діти: Марія, 8р., Лаурентій, 3р., Олександр, 3р.

Кутній Іван Гаврилович, 41р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Григорівна, 33р. Діти: Никон, 18р., Уляна, 10р., Марія, 4р., Петро, 6 міс.

Кутній Іван Федорович, 48р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Іванівна, 42р. Діти: Петро, 11р., Олена, 3р.

Кутній Григорій Миколайович, 30р., господарював на своїй землі. Розлучений. Мати – Параскева Іосифівна, 48р., вдова. Сестри господаря – Олена Миколаївна, 14р., Ірина Миколаївна, 6р.

Кутній Дем'ян Захарович, 33р., господарював на своїй землі. Дружина – Софія Корнійна, 28р., народилася у с. Баламутинці. Діти: Федір, 7р., Параскева, 4р., Юхим, 3р.

Кутній Глихерій Захарівна, 32р., вдова, народилася у с. Баламутинці, господарювала на своїй землі. Діти її: Кутній Артем Григорович, 16р., Гнат Григорович, 8р., Єфросина Григорівна, 3р.

Кутній Тимофій Гаврилович, 56р., господарював на своїй землі.

Дружина – Марія Сидорівна, 58р., народилася у с. Бастрюк Скварського повіту. Діти: Тимофій, 21р., Анна, 16р., Юхим, 14р., Григорій, 12р., Анастасія, 8р., Пелагея, 6р., Сергій, 4р., Петро, 2р.

Богун Іван Кузьмович, 28р., господарював на своїй землі. Дружина – Христіана Іванівна, 18р.

Богун Яків Кузьмович, 34р., господарював на своїй землі. Дружина – Харитина Афанасіївна, 30р., народилася у с. Пустосі Скварського повіту. Діти: Параскева 4р., Ірина, 3р., Костів, 1 міс.

Кушнів Степан Васильович, 72р., удовець, народився у с. Маньківцях Скварського повіту Київської губернії, господарював на своїй землі. Син – Іван Степанович, 35р., зплати уміє – працює у осадках. Його дружина – Єфросина Прокопівна, 30р. Їхні діти: Григорій, 5р., Анна, 3р., Євдокія, 5 міс.

Кушнів Степанида Степанівна, 45р., удова, господарювала на своїй землі. Її діти: Кушнів Марія Василівна, 18р., Наталія Василівна, 16р., Домніція Василівна, 14р., Анна Василівна, 11р., Параскева Василівна, 9р., Стефан Васильович, 7р., Марія Василівна, 4р.

Цемейструк Іван Корнійович, 73р., удовець, господарював на своїй землі. Син – Митрофан, 52р. Його дружина – Євдокія Никифорівна, 30р. Їхні діти: Ульяна, 10р., Євгенета, 6р., Іван, 2р.

Слебодянок Василь Максимович, 33р., народився у с. Покосмі у Скварського повіту, господарював на своїй землі + займався ткацтвом. Дружина – Агафія Павлівна, 30р. Син – Іван, 10р.

Кучій Микола Тимофійович, 28р., господарював на своїй землі. Дружина – Анна Павлівна, 25р. діти: Ульяна, 6р., Параскева, 4р., Василь, 1р. Теща господаря – Червогузова Анна Михайлівна, 55р., удова.

Гуляк Яків Петрович, 50р., господарював на своїй землі. Дружина – Параскева Пилипівна, 45р., народилася у с. Пустосі Скварського повіту. Діти: Олександр, 18р., Варвара, 15р., Олена, 12р., Анна, 8р.

Остапчук Петро Максимович, 60р., свої землі не має – працює у панській економії. Дружина – Варвара Тодорівна, 47р., народилася у с. Голубинці Баранецького повіту. Діти: Олександр, 15р., так працює в економії, Афанасій, 13р., Іван, 9р., Маріянна, 7р.

Горюх Марко Савович, 68р., господарював на своїй землі +

займався кравецтвом. Дружина – Анкісія Іванівна, 44р., теж краванин. Діти: Анна, 18р., Параскева, 15р. навчалася у Ружинському 2-класному училищі МНО, Григорій, 13р. навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО.

Останчук Прокоп Петрович, 36р., господарював на своїй землі. Дружина – Маріяна (без по-батькові), 30р. Діти: Григорій, 8р., Іван, 6р., Васка (донька), 4р., Афанасій, 8 міс.

Гладинко Тарентій Карпович, 58р., народився у с. Быстрьку Сквирського повіту, господарював на своїй землі. Дружина – Параскева Янівна, 57р. діти: Пелагея, 26р., Василь, 18р. (обидва навчалися у Ружинському 2-класному училищі МНО). Квартаранти: Степовий Григорій Сидорович, 15р. з с. Малої Чернявки Бердичівського повіту, Павлик Федосій Іванович, 14р. теж з с. Малої Чернявки, Ковальчук Максим Федотович, 14р. з с. Малої Чернявки (усі троє навчалися у Ружинському 2-класному училищі МНО).

Гладинко Стефан Тарентійович, 27р. навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, господарював на своїй землі. Дружина – Уляна Іванівна, 25р. теж навчалася у Ружинському 2-класному училищі МНО. Донька – Єфросина, 6 міс.

Гулько Давид Якович, 48р., удова, господарював на своїй землі. Діти: Іван, 13р., Микита, 8р. Теж господаря – Сибрай Мокрина Якимівна, 55р., удова. Сестра дружини – Сибрай Наталія Омелівна, 23р.

Сибрай Харитон Максимович, 54р., відставний солдат, господарював на своїй землі. Дружина – Марія Афанасіївна, 48р. Діти: Анжелеві, 21р., Маріяна, 18р. Внук господаря – Сибрай Васил Мусійович, 1 міс.

Сибрай Григорій Мусійович, 36р., господарював на своїй землі. Дружина – Єфросина Дем'янівна, 23р. Діти: Іван, 16р., Марина, 11р., Стефан, 7р., Микита, 2р., Луція, 1 міс.

Сибрай Іван Мусійович, 42р., четата військ – навчався у солдатах, господарював на своїй землі. Дружина – Мотрона Яківна, 45р., народилася у с. Быстрьку Сквирського повіту. Діти: Домініка, 14р., Микола, 5р.

Гулько Демітрій Лук'янович, 44р., господарював на своїй землі. Дружина – Ганна Антоївна, 38р., народилася у с. Балютиці. Діти: Анна, 17р., Яків, 12р., Єфросина, 7р., Ксенія, 1 міс.

Гулько Іван Григорович, 78р., господарював на своїй землі + займався телярством. Дружина – Марфа Максимівна, 56р.

Гулько Григорій Лук'янович, 38р., господарював на своїй землі + займався телярством. Дружина – Олена Самівна, 35р. Донька – Анастасія, 7р.

Гулько Никифор Лук'янович, 39р., читати неміг – навчався у солдатках, господарював на своїй землі + служив у поміщика дворянином. Дружина – Палагія Карлівна, 30р. Діти: донька – Люба, 6р., Васка, 4 міс. Мати господаря – Палагія Максимівна, 70р., удова.

Бонюк Олександр Гаврилович, 48р., господарював на своїй землі + займався кравецтвом. Дружина – Єфросина Самівна, 33р. діти: Олена, 14р., Харитина, 12р., Артем, 7р., Варвара, 2р.

Бонюк Григорій Антонович, 27р., навчався у Ружанському 2-класному училищі МНО, господарював на своїй землі + займався шкварною справою (чоботар). Дружина – Марія Харитонівна, 25р. Брат – Бонюк Авраам Антонович, 17р.

Заремба Федір Андрійович, 64р., господарював на своїй землі. Дружина – Катерина Василівна, 60р., народилася в Курляндії. Син – Федір Федорович, 19р., навчався у Ружанському 2-класному училищі МНО.

Черв'їй Марко Павлович, 60р., народився у с. Пустосі Скварського повіту, господарював на своїй землі. Дружина – Домніція Гнатівна, 53р., народилася у с. Огіщині Бердичівського повіту. Син – Іван, 13р.

Касюк Роман Стефанович, 47р., господарював на своїй землі + староста містечка Ружана. Дружина – Євдокія Данилівна, 48р., народилася у с. Пустосі Скварського повіту. Діти: Федір, 20р., Марко, 16р. Євдокія, 12р., Анна, 11р., Сашка, 8р. (старший син і Анна навчалися у Ружанському 2-класному училищі МНО).

Канюк Анастасія Іванівна, 42р., народилася у с. Пустосі Скварського повіту, удова, господарювала на своїй землі. Діти: Карло Іванович, 18р., Мотрона Іванівна, 3р.

Кривошан Гаврило Васильович, 49р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Павлівна, 46р., народилася у с. Балюгутиці. Діти: Іван, 16р., Василь, 14р. навчався у Ружанському 2-класному училищі МНО, Євгенія, 12р., Григорій, 8р., Данило, 6р., Михайло, 3р.

Розіцький Василь Григорович, 52р., господарював на своїй землі + кравець. Дружина – Аклісія Іванівна, 48р. Діти: Федір, 22р., Іван, 18р. служив кучером, Хатина, 16р., Тимофій, 12р. навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО.

Олек Андрій Васильович, 55р., господарював на своїй землі. Дружина – Євгенія Власівна, 44р., народилася у с. Бистряку Сквирського повіту. Діти: Петро, 21р., Анна, 14р., Марія, 7р., Федора, 4р.

Олек Домнікія Трахнівна, 55р., народилася у с. Пустосі Сквирського повіту, удова, господарювала на своїй землі. Її діти: Василь Павлівна, 16р., Єфросиня Павлівна, 20р. – її чоловік Бесараб Федір Тимофійович, народився у с. Баламутівці, навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО.

Махля Григорій Матвійович, 38р., господарював на своїй землі. Дружина – Ірина Іванівна, 38р. Діти: Марія, 17р., Анна, 12р., Христиня, 10р., Василь, 8р., Олена, 7р., Павло, 3 міс.

Махля Гнат Федорович, 25р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Павлівна, 25р., народилася у с. Баламутівці Сквирського повіту. Діти: Варвара, 3р., Стефан, 1 міс. Студанка – Дарина Варвара, 13р., народилася у с. Бистряку Сквирського повіту.

Нечитайло Юхим Хомич, 51р., удова, господарював на своїй землі. Діти: Катерина, 18р., Катина, 13р.

Нечитайло Корній Юхимович, 32р., господарював на своїй землі. Дружина – Улана Омелянівна, 30р., народилася у с. Пустосі Сквирського повіту. Діти: Мавола, 9р. навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, Семен, 7р., Андрій, 4р., Маріанна, 2р., Тетяна, 1 міс.

Ставицький Прозер Данилович, 24р., господарював на своїй землі. Дружина – Наталія Гнатівна, 25р. Діти: Дем'ян, 4р. Іван, 6 міс. Брат господаря – Максим Данилович, 20р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, сестра – Єфросиня Данилівна, 16р.

Міщук Кіндрат Васильович, 55р. господарював на своїй землі. Дружина – Катина Гнатівна, 52р. Діти: дочки – Єфросиня, 17р., Палагея, 15р.

Міщук Андрій Кіндратович, 32р., господарював на своїй землі. Дружина – Варвара Мефодіївна, 27р., народилася у с. Пустосі Сквирського повіту. Діти: дочки – Тетяна, 10р., Анна, 5р., Парисковна, 3р.

Прилуцький Петро Семенович, 30р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, господарював на своїй землі + займався землеробством. Дружина – Анна Олексіївна, 30р., народилася у Медвинському повіті Калузької губернії. Діти: Анастасія, 10р., Софія, 8р., Олександр 4р., Дмитро, 1р.

Рабів Олексій Боніфатович, 68р., народився у Медвинському повіті Калузької губернії, господарював на своїй землі + займався землеробством. Дружина – Анна Василівна, 68р., народилася там само. Син – Микола Олексійович, 17р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО. Робітник – Кручков Олексій Семенович, їх земляк, 18р.

Прилуцький Марко Семенович, 35р., господарював на своїй землі. Дружина – Марія Василівна, 37р. Діти: Яків, 14р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, Григорій, 11р., Іван, 6р., Тетяна, 3р.

Рабів Йосип Олексійович, 41р., читати вміє – навчався у солдатях, господарював на своїй землі. Дружина – Параска Костянтинівна, 40р. діти: Павли, 20р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, Мусій, 16р., Петра, 13р., Павло, 10р., Матра, 5р., Софія, 3р., Єфросина, 3міс.

Рабів Василь Олексійович, 56р., господарював на своїй землі. Дружина – Олена Дем'янівна, 52р. Діти: Параска, 18р., Девісій, 21р. (був відсутній у зв'язку зі службою у війську).

Рабів Павли Васильович, 30р., господарював на своїй землі. Дружина – Ганна Іванівна, 26р., народилася у с. Соколівському Броді Савурського повіту.

Рабів Олександр Олексійович, 54р., господарював на своїй землі. Дружина – Пелагія Матвійвна, 52р. Діти: Ганна, 21р., Лука, 19р., Оксана, 16р.

Рабів Євдоким Овсентійович, 26р., господарював на своїй землі. Дружина – Параскева Іванівна, 20р.

Шулик Яків Дмитрович, 79р., умієць, господарював на своїй землі. З ним жив син – Шулик Андронік Якович, 58р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО. Його Дружина – Марфа Антонівна, 56р. Її діти: Єфросина, 15р., Марія, 12р., Олександр, 10р., навчався у Ружинському 2-класному училищі МНО, Федір, 9р., Лев, 4р., Антоніна, 6міс.

*Сквѣтос Янѣ Сахарович,
1907 р.н.*

*Сквѣтос Павло Мисюк,
22.12.1929 р.н.*

*Матушка Ганна Абрамівна,
01.03.1930 р.н.*

Варучи до уваги ту обставину, що зі збережених парохіальних листів по Ружинській дільниці ми можемо дізнатися тільки частково про мешканців с. Баламутівка, з метою певною мірою компенсувати цю прогалину, досліджено метричні книги по церкві Святої Параскеви за 1867, 1905 роки.

З матеріалів за 1867 рік можемо довідатися, що у селі Баламутівці тоді жили такі сім'ї: Євдоким Якович і Гавриїл Петрович Ткачів, Сергій Лаврентійович і Меланія Восніївна Добрянські, Петро Григорович і Уляна Карпівна Пушир, Яків Іванович і Дарія Николфорівна Ткачів, Марко Іванович і Єфросиня Микитівна Пушир, Николфор Єрмолаїкович і Домнісія Євстафіївна Колыбаби, Семен Николфорович і Марфа Лаврентіївна Кагалыкі, Микола Григорович і Марія Іванівна Руденко, Гордій Іванович і Акуліна Іванівна Гусов. Загалом за 1867 рік у Баламутівці народилося 38 хлопчиків і 19 дівчаток; а померло 15 осіб чоловічої статі і 21 жінкою; з тієї кількості у віці від 1 до 5 років померло 18 дітей (тобто половина від загального числа!). Шлюбів було укладено 16, розлучень не зареєстровано.

Станом на 1905 рік у селі Баламутівці проживали, зокрема, такі подружжя: Петро Николкович і Гавриїла Діонісїївна Кутні, Іван Данилович та Агачія Степанівна Мандюха, Роман Карпович і Пелагея Іванівна Шулик, Федя Васильович і Федосія Антонівна Катустоха, Володимир Кіндратович і Єлизавета Єфимівна Паллачука, Микола Афанасійович і Анатолія Миколайівна Шмургуна, Петро Якович і Федосія Мефодіївна Сягрові та ін. В 1905 році у Баламутівці народилося 42 хлопчики і 56 дівчаток, шлюбів уклали 18 пар, це тілком ті, що вірчалися у церкві с. Баламутівка. Як бачимо, кількість мешканців зростала з року в рік, рівень смертності теж знижувався, але мена помітними темпами.

Проте наявність у місечку лікарні зумовлювала краєві показники порівняно з віддаленими селами. Більшість селян Баламутівки і Ружина були власниками землі, що дозволяло їм прожиток, частину займатися різними ремеслами і промислами. Характерною ознакою мешканців сільської місцевості – дотримання народних традицій і глибока, щира релігійність – все це сприяло моральній чистоті тодішнього суспільства.

ЗМІСТ

Коротка передісторія проведення першого Воєросіського перепису населення	3
Організація і проведення Воєросіського перепису населення 1897 р.	5
Короткай нарис історії Ружана і Баламуціак від заснування до 1897 р.	6
Особливості жителі Ружана Машаєна Ружана, які займалися ремісництвом і промислами	10
Найстаріші та віком жителі Ружана	11
Найбільша вікова різниця у сім'ї	12
Матеріали перепису по Ружанській дільниці	13
Список населених місць Ружанського подільського участка	13
Список дворівних і усадебних земель по містечку Ружану	14
Парафік населення Ружана 1897 року (стр. 311)	17
Парафік населення Ружана 1897 року (стр. 312)	27

Ви перегорнули останню сторінку цієї невеликої книжки. Упевнений, що багато що зробив для себе невелика відкриття і задоволення історією свого родючого. Це підготував до подальших самостійних пошуків та історичних розвідок у архівних установах. Цікаво можливо, чи вважатимеся у співпраці над більшою книгою про Ружан – жителі долі його мешканців. Автор готовий до такої співпраці.

*З повагою,
кандидат історичних наук
Голомій Маторія*

Геннадій МАКОРІН

**Ружин і Баламутівка
за матеріалами Першого Всеросійського
перепису населення 1897 року**

М 16 Макорін Геннадій
**Ружин і Баламутівка за матеріалами Першого
Всеросійського перепису населення 1897 року. –
Житомир: Видавництво Олега Ловченка, 2013. – 40 с.**

Верстат, технічне редагування, друк *Олег Ловченко*
oleg_lovchenko@ukr.net Тел.: 0412-553231

Наклад 300 прим.

